

Uteblivna besök Ungdomsmottagning

En riskanalys från Ungdomsmottagningarna i Jämtland Härjedalen med anledning av den nya bestämmelsen om ökad kostnad (300 kronor) för uteblivet besök samt att patienten nu måste höra av sig senast klockan tolv dagen innan besöket för att slippa betala avgiften.

Vi anser att faktura vid uteblivet besök är problematisk i just vår verksamhet och därför yrkar vi på undantag från regeln. Många UM i Sverige har blivit helt undantagna, bland annat Västernorrland.

Våra argument är följande;

1. Det bryter mot hälso- och sjukvårdslagens sekretess
  2. Juridiskt ok – ur förälders perspektiv?
  3. Tillit inom familjen – risk inte söka hjälp när behov finns.
  4. Heder/våld i hemmet.
  5. Socioekonomiska skillnader
  6. Depressionspatienter.
  7. Ungdomar låter bli att avboka eftersom det ändå ”är försent”.
  8. Säkerhet för personalen
  9. Att vara konsekvent vid makulering av faktura
-
1. Ungdomsmottagningens verksamhet bygger på att ungdomarna ska kunna söka kontakt utan att blanda in vårdnadshavare. I takt med egen mognad ska de få ta ansvar för sig själva och sin egen vård. När minderåriga ungdomar som själva bokat sin tid uteblir och faktura skickas till vårdnadshavare bryts denna förutsättning. Sekretessen fungerar inte. Detta kan ställa till besvär för ungdomen vilket kan leda till att ungdomen väljer att inte söka sig till UM igen. I värsta fall skulle någon kunna anmäla Region Jämtland Härjedalen för brott mot sekretessen.

Det är skillnad om besök är bokade till exempelvis Bup eller barnmottagningen eftersom vårdnadshavare då alltid känner till och har ansvar för tider/avbokning. På UM är inga föräldrar inkopplade.
  2. Är det juridiskt ok att skicka ut en faktura till en förälder som inte är medveten om att en tid är bokad? Några föräldrar som ringt till UM har resonerat kring detta.
  3. Balansen i familjer, mellan barns egen mognad och ansvar för sin egen vård och föräldrarnas skyldighet till ansvar och skydd för barnet, kan komma att kollidera. Inte alla vårdnadshavare som känner stolthet när deras barn har bokat en egen tid till UM. En del vårdnadshavare vill inte att deras barn ska

prata med en annan vuxen utanför familjen. På så vis kan detta vändas emot barnet, en spricka till bristande tillit från både barnets och vårdnadshavares synvinkel sås. Risken finns att nästa gång barnet har behov av vård/ hjälp kommer hen inte att söka vård.

4. Det kan finnas väl grundade skäl till att vårdnadshavare inte ska känna till att det finns ett bokat besök till UM. Många förknippar UM enbart med sex, vilket i sin tur kan göra problemet ännu större. Särskilt farligt kan detta bli vid hedersproblematik inom familjen, familjer med starkt religiösa åsikter, familjer där våld förekommer, och där vi inte har vetskap om det och därför inte stoppar fakturan.
5. Ungdomar under 18år som lever i familjer med väldigt låg inkomst har inte alltid en egen ekonomi och kan på så vis bli mer utsatta. De kan inte betala för sig själva. Ska UM bidra till att de ungdomar som inte betalar får betalningsanmärkning hos kronofogden?
6. För de ungdomar som söker sig till psykosociala teamet för nedstämdhet/depression kan ibland dagsformen styra. Vissa dagar tar sig dessa ungdomar helt enkelt inte hemifrån och dom är då tvungna att avboka med kort varsel. Det är omöjligt för dessa ungdomar att säga senast klockan 12.00 dagen innan om dom kommer att orka komma nästa dag.
7. Ett av de starkaste argumenten för att patienter ska avboka tidigare, är att kunna erbjuda någon annan den avbokade tiden. Problemet med detta är att många ungdomar istället väljer att inte ringa och avboka, eftersom de oftast är för sent ute i alla fall.
8. Säkerhetsaspekten - att handskas med mer kontanter och en större kassa på mottagningen är en riskfaktor. En del ungdomar vill nu betala direkt så att inte en faktura ska skickas hem till vårdnadshavare. Detta leder till en försämrad arbetsmiljö för personalen.
En del ungdomar vill ha fakturan i handen. Om man får faktura med sig men inte betalar in. Vem och hur bedrivs indrivningen av skulden?
9. Det är svårt för personalen att vara konsekventa med vilka fakturor som bör/ ska tas bort och vilka fakturor som ska vara kvar.

Verksamhetschef Susanne Högberg
Allmänläkare Ingeborg Redfors
Barnmorska Catharina Gutzkow Lundström
Barnmorska Harriet Hansson
Barnmorska Ulrica Reunanen
Undersköterska Malin Arfwidson

Kurator Johanna Westerlund
Kurator Cecilia Nordengren
Kurator Jonas Stenlund
Kurator Inga-Lill Hansson
Barnmorska Stina Åström
Barnmorska Christina Falk

Vårdnadshavare som ring och haft synpunkter men vars namn vi inte kan skriva ut på grund av sekretesskäl med hänsyn till deras barn/ ungdomar.